Merkezi İhtiyat Fonu

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

Kökeni: yaşlılık güvencesi üzerine sömürge dönemi tartışması

Merkezi İhtiyat Fonu (Central Provident Fund, CPF), 1950'lerin başında işçilerin yaşlılıkta geçimlerinin nasıl sağlanacağına dair yürütülen bir tartışmadan doğdu. 22 Mayıs 1951'de İlerici Parti'den (Progressive Party) Tan Chye Cheng, Yasama Konseyi'ne tüm çalışanlar için zorunlu bir merkezi ihtiyat fonu öngören bir kanun tasarısı sundu. Tasarıya göre ayda en az 100 dolar kazanan işçiler ve işverenleri maaşın yüzde 5'ini ayrı ayrı katkı olarak ödeyecekti. Vali tarafından aynı ay toplanan Emeklilik Hakları Komisyonu (Retirement Benefits Commission), Şubat 1952 tarihli raporunda bir emeklilik aylığı sistemi önerdi. 17 Haziran 1952'de Yasama Konseyi aylık sistemi önerisini reddederek ihtiyat fonunu tercih etti. Değiştirilmiş tasarı 24 Kasım 1953'te kabul edildi. İki kaynak 1953 sonu için farklı tarihler veriyor. Bunun nedeni muhtemelen birinin oylamayı, diğerinin ise ordinance'ın tamamlanmasını esas almasıdır.[1]

Emeklilik aylığı ile ihtiyat fonu arasındaki tercih, iki farklı anlayış arasında bir tercihti. Emeklilik aylığı belirli bir gelir vaat eder ve riski kuşaklar arasında dağıtır. İhtiyat fonu ise her üyenin katkılarını bireysel bir hesaba alacak kaydeder. Böylece işçinin eline geçecek tutar, onun adına biriktirilmiş olana bağlıdır. Asgari geçim

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

standartları üzerine kurulan bir sömürge komitesine başkanlık eden Sydney Caine, 1957'de sistemi "özünde bir sosyal sigorta değil, zorunlu tasarruf düzeni" olarak tanımladı. 2025 tarihli CPF tarihçesi, emeklilik aylığı planının işçilere birkaç yıl içinde yarar sağlayacağını belirtir. İhtiyat fonunun ise emeklilik için yeterli tutarları ancak on beş ila yirmi yıl sonra sağlaması bekleniyordu.[2]

Başlangıç zor oldu. Fonun 1 Mayıs 1955'te faaliyete geçmesi planlanmıştı. Ancak bu tarihten üç gün önce Çalışma ve Sosyal Refah Bakanı Lim Yew Hock, ertelemeyi duyurdu. Milletvekilleri, ücretleri temel ihtiyaçları ancak karşılayan işçilere katkıların yükleyeceği yükü eleştirmişti. 29 Haziran 1955'te kabul edilen bir değişiklik kanunu, 200 doların altında kazanan işçileri kendi katkı paylarından muaf tuttu. İşverenleri ise ödemeye devam etti. Fon 1 Temmuz 1955'te faaliyete başladı. Eylül 1955'e gelindiğinde CPF Kurulu 1,5 milyon doları aşan katkı toplamış, 160.000 çalışan ve 12.900 işveren kayıt yaptırmıştı.[3]

Emeklilik tasarrufundan konut sahipliğine ve sağlık hizmetlerine

Halk Eylem Partisi (People's Action Party, PAP) hükümetleri fonu devraldı ve dönüştürdü. Belirleyici adım Eylül 1968'de atıldı. Kamu Konut Programı (Public Housing Scheme), üyelerin birikimlerini Konut ve Kalkınma Kurulu'ndan (Housing and Development Board, HDB) daire satın almak için kullanmalarına imkân tanıdı.[4] Konut, soyut bir emeklilik hesabını somut bir varlığa dönüştürdü. İşçinin katkıları artık bir evin taksitlerini ödüyordu. Bu da sisteme 1950'lerde sahip olmadığı bir popülerlik kazandırdı ve hane tasarruflarını C.III. Bölüm'de anlatılan ulusal konut sahipliği programına bağladı.

Sistem daha sonra, diğer refah devletlerinin vergiler ve sosyal sigorta yoluyla karşıladığı ihtiyaçların çoğunu kapsayan bir yapıya dönüştü. Özel konut mülkleri 1981'de kapsama alındı. Hastane giderleri için Medisave hesabı 1984'te, emeklilik için Asgari Tutar Programı (Minimum Sum Scheme) 1987'de başladı. Üyelerin bakiyelerinin bir kısmını onaylı ürünlere yatırmalarına imkân veren CPF Yatırım Programı (CPF Investment Scheme) ise 1986'da hayata geçti. Asgari Tutar 1987'de 30.000 Singapur doları (S$30.000) ile başladı ve 2013'te S$148.000'e ulaştı. Ulusal bir

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

yıllık gelir (annuity) programı olan CPF LIFE 2009'da geldi. 1 Ocak 2025'ten bu yana, bir üyenin emeklilik ödemeleri için ayırabileceği en yüksek tutar olan Artırılmış Emeklilik Tutarı (Enhanced Retirement Sum), Temel Emeklilik Tutarı'nın (Basic Retirement Sum) dört katıdır. Bu tutar o yıl için 426.000 dolardır.[5]

Lee Kuan Yew daha sonra hükümetinin Avrupa tipi bir refah devleti yerine ihtiyat fonunu neden tercih ettiğini açıkladı. Anılarında "bu güç tüketen sistemden kaçınmaya karar verdik" diye yazdı. Vardığı sonuç şuydu: "CPF farklı bir toplum yarattı."[6] Bu ifade ekonomik olduğu kadar siyasidir. Bireysel hesaplara dayalı bir sistem, her haneyi kendi geleceğini güvence altına almaktan sorumlu tutar. Aynı zamanda devlete büyük ve öngörülebilir bir yurt içi tasarruf akışı sağlar.

Ekonomi politikası aracı olarak katkı oranları

Katkı oranları, Singapur'da ekonomi politikasının en güçlü kaldıraçlarından biri olmuştur. 1955'ten 1967'ye kadar işverenler ve çalışanlar ücretin yüzde 5'ini ayrı ayrı ödedi. Toplam oran 1968'de yüzde 13'e, 1974'te yüzde 30'a ve 1981'de yüzde 42,5'e yükseldi. 1984 ve 1985'te işverenlerin ve çalışanların her birinin yüzde 25 ödediği yüzde 50'lik zirveye ulaştı.[7] Bu ölçekteki tasarruflar konut yapımını finanse etti ve hükümete borçlanma araçları için yurt içinde bağlı bir piyasa sağladı. Ekonominin hızla büyüdüğü bir dönemde tüketimi de azalttı.

Aynı araç, durgunluk dönemlerinde maliyetleri düşürmek için de kullanıldı. 1985 durgunluğunun ardından 1986'da işveren payı yüzde 25'ten yüzde 10'a indirildi ve toplam oran yüzde 50'den yüzde 35'e düştü.[8] D.III. Bölüm'de incelenen Asya mali krizi sırasında işveren oranı 1999'da yeniden yüzde 10'a indirildi ve toplam yüzde 30'a geriledi. Bu indirim, net ücretleri azaltmadan işgücü maliyetlerini düşürdü. Büyüme geri döndüğünde tersine çevrilebilen bir kriz yönetimi modeli hâline geldi.

Oranlar o zamandan bu yana aşama aşama yeniden yükseltildi. 55 yaş ve altındaki çalışanlar için toplam katkı bugün yüzde 37'dir. Bunun yüzde 17'sini işveren, yüzde 20'sini çalışan öder. Katkıya tabi olağan ücretlerin aylık tavanı ise 1 Ocak 2026'da 8.000 dolara yükseldi.[9] Daha yaşlı çalışanlar için oranlar daha düşüktür ve kademeli olarak artırılmaktadır. Böylece sistem daha uzun çalışma hayatlarını destekler.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Özel Singapur Devlet Tahvilleri

CPF birikimlerinin nasıl yatırıldığı, fon ile rezervler arasındaki ilişkinin merkezinde yer alır. CPF Kurulu, üyelerin bakiyelerini hükümetin bu amaçla ihraç ettiği ve güvence altına aldığı Özel Singapur Devlet Tahvillerine (Special Singapore Government Securities, SSGS) yatırır. Bu tahviller piyasada işlem görmez. CPF Kurulu'na, üyelere alacak kaydettiği faizi öderler. Böylece üyeler, finans piyasalarında ne olursa olsun ilan edilen oranları alır.[10]

Üyeler Olağan Hesap (Ordinary Account) üzerinden yılda en az yüzde 2,5, Özel Hesap (Special Account), MediSave Hesabı ve Emeklilik Hesabı (Retirement Account) üzerinden ise en az yüzde 4 faiz kazanır. Bakiyelerin ilk dilimleri için yılda 2 yüzde puana kadar ek faiz verilir. Bu sayede azami oran 55 yaş altındaki üyeler için yüzde 5'e, 55 yaş ve üzerindeki üyeler için yüzde 6'ya çıkar. Yatırım riskini böylece hükümet üstlenir. Tahvillerden elde edilen gelirler diğer devlet fonlarıyla birleştirilir ve GIC tarafından konsolide olarak yönetilir. Bu da CPF birikimlerinin getirisi ile rezervlerin getirisinin yalnızca devlet bilançosu düzeyinde birbirine bağlı olduğu anlamına gelir.[11]

Bu düzenleme iki yönden eleştirilmektedir. Bazıları, üyelerin GIC'nin birleştirilmiş varlıklardan elde ettiği daha yüksek uzun vadeli getirilerden pay alması gerektiğini savunur. Diğerleri ise garanti edilen taban oranların uzun dönemler boyunca güvenli varlıkların piyasa getirilerini aştığını ve garantinin kendisinin de bir değeri olduğunu vurgular. Hükümetin tutumu, risksiz bir getirinin zorunlu emeklilik tasarrufu için doğru ürün olduğu yönündedir. Geriye kalan getiri ise rezervlere aktarılır ve bütçe aracılığıyla halka yarar sağlar.

Bugünün finans sisteminde CPF

Haziran 2026'da CPF'nin 4,3 milyon üyesi ve 689 milyar dolar bakiyesi vardı. 2026'nın ikinci çeyreğinde fon 14,4 milyar dolar katkı aldı. Üyeler aynı dönemde konut sahipliği için 1,9 milyar dolar, sağlık hizmetleri için 1,4 milyar dolar çekti. 2025'te alacak kaydedilen faiz 23,6 milyar dolara ulaştı. Bir kuşak içindeki büyüme

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

dikkat çekicidir. Toplam CPF bakiyeleri 1990'da 71 milyar dolarlık gayrisafi yurt içi hasılaya karşılık 41 milyar dolardı. 2015'e gelindiğinde 402 milyar dolarlık GSYH'ye karşılık 300 milyar dolara ulaşmıştı.[12]

Finans merkezi açısından CPF üç bakımdan önemlidir. Başka ülkelerde banka mevduatlarına, yatırım fonlarına ve hayat sigortasına akacak hane tasarruflarının büyük bir bölümünü kendine çeker. Bu tasarrufların bir kısmını kamu konutlarına ve sağlık hizmetlerine yönlendirir, bu da özel emeklilik ürünlerine olan talebi azaltır. CPF Yatırım Programı aracılığıyla üyelere yatırım fonu (unit trust) paylarına, sigorta ürünlerine ve hisse senetlerine sınırlı erişim de sağlar. Bu da programı bireysel fon sektörünün bazı bölümleri için bir kapı bekçisi hâline getirir. Bu şekilde yalnızca Olağan Hesaptaki 20.000 doları ve Özel Hesaptaki 40.000 doları aşan bakiyeler yatırılabilir. Haziran 2026'da üyelerin program aracılığıyla yatırdığı tutar 21,5 milyar dolardı.[13]

Notlar

1. Lim Tin Seng, "How the CPF Scheme Came to Be", *BiblioAsia*, cilt 20, sayı 4, Ocak–Mart 2025: Tan Chye Cheng'in 22 Mayıs 1951'de sunduğu tasarı "to establish a compulsory central provident fund for all employees"; maaşın yüzde 5'i oranında, işverenlerce aynı oranda eşlik edilen katkı ve yüzde 3 faiz; 19 Mayıs 1951'de toplanan Emeklilik Hakları Komisyonu ve emeklilik aylığı sistemi öneren Şubat 1952 tarihli rapor. Lim Tin Seng, "How the CPF Scheme Came to Be", *BiblioAsia*, cilt 20, sayı 4, 2025: emeklilik aylığı önerisinin 17 Haziran 1952'de reddedilmesi; değiştirilmiş CPF Tasarısı'nın 24 Kasım 1953'te kabul edilmesi. CPF Kurulu'nun yıl dönümü tarihçesi, CPF Ordinance'ın kabul tarihi olarak 11 Aralık 1953'ü verir: Central Provident Fund Board, *Save & Sound: 70 Years of CPF*, 1. bölüm, "Beating the Odds", s. 37. ↩
2. Lim Tin Seng, "How the CPF Scheme Came to Be", *BiblioAsia*, cilt 20, sayı 4, 2025; Sydney Caine'den aktarım, *Report of the Committee on Minimum Standards of Livelihood*, 1957, s. 43. Central Provident Fund Board, *Save & Sound: 70 Years of CPF*, 1. bölüm, "Beating the Odds", s. 37: ihtiyat fonu

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

programının “was estimated to provide adequate amounts for retirement until 15 to 20 years later”. ↩

3. Central Provident Fund Board, *Save & Sound: 70 Years of CPF*, 1. bölüm, s. 35: “Three days before the CPF Board was due to open, then-Minister for Labour and Welfare Mr Lim Yew Hock announced its postponement”; işçiler “could not afford to contribute 5 per cent of their monthly salary”. Lim Tin Seng, “How the CPF Scheme Came to Be”, *BiblioAsia*, cilt 20, sayı 4, 2025: 29 Haziran 1955 tarihli değişiklik tasarısı; fonun 1 Temmuz 1955’te yürürlüğe girmesi. Central Provident Fund Board, *Save & Sound: 70 Years of CPF*, 1. bölüm, s. 37: “By September 1955, two months after its July launch, the CPF Board had received over $1.5 million in contributions, with 160,000 employees and 12,900 employers registered.” ↩

4. Benedict S. K. Koh, “Singapore’s Social Security Savings System”, sunum, Singapore Management University, Mart 2014, 9. slayt (CPF programları ve başlangıç yılları): Kamu Konut Programı 1968, Konut Mülkleri Programı 1981, Medisave Hesabı 1984, Asgari Tutar Programı 1987, CPF Yatırım Programı 1986, CPF Life yıllık gelir programı 2009. Lim Tin Seng, “How the CPF Scheme Came to Be”, *BiblioAsia*, cilt 20, sayı 4, 2025: Kamu Konut Programı Eylül 1968’de başlatıldı. ↩

5. Benedict S. K. Koh, “Singapore’s Social Security Savings System”, SMU, Mart 2014, 9. slayt. Benedict S. K. Koh, “Singapore’s Social Security Savings System”, SMU, Mart 2014, 21. slayt: Asgari Tutar “Increased from S$30,000 in 1987 to S$148,000 in 2013”. Lim Tin Seng, “How the CPF Scheme Came to Be”, *BiblioAsia*, cilt 20, sayı 4, 2025: CPF LIFE 2009’da başlatıldı; 1 Ocak 2025’ten itibaren Artırılmış Emeklilik Tutarı, Temel Emeklilik Tutarı’nın dört katına, 308.700 dolardan 426.000 dolara yükseldi. ↩

6. Lim Tin Seng, “How the CPF Scheme Came to Be”, *BiblioAsia*, cilt 20, sayı 4, 2025; Lee Kuan Yew’den aktarım, *From Third World to First: The Singapore Story 1965–2000*, 2015 baskısı, s. 126 (“we decided to avoid this debilitating system”) ve s. 127 (“The CPF has made for a different society”). İlk baskı 2000’de Singapur’da Times Editions tarafından yayımlandı; sayfa numaraları farklıdır. ↩

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

7. Benedict S. K. Koh, "Singapore's Social Security Savings System", SMU, Mart 2014, 1955–2000 katkı oranları tablosu (işveren, çalışan, toplam): 1955–1967 5/5/10; 1968 6,5/6,5/13; 1974 15/15/30; 1981 20,5/22/42,5; 1984 ve 1985 25/25/50; 1986 10/25/35; 1999 10/20/30. ↩
8. Benedict S. K. Koh, "Singapore's Social Security Savings System", SMU, Mart 2014, katkı oranları tablosu: 1986'da işveren oranı yüzde 10 ve toplam yüzde 35; 1999'da işveren oranı yüzde 10 ve toplam yüzde 30. ↩
9. Wikipedia, "Central Provident Fund" (erişim tarihi: Kasım 2026): 55 yaş ve altındaki üyeler için yüzde 37 katkı oranı (yüzde 17 işveren, yüzde 20 çalışan); 1 Ocak 2026'dan itibaren 8.000 dolarlık olağan ücret tavanı. ↩
10. Central Provident Fund Board, "What are CPF monies invested in?", *CPF Clarifies* (cpf.gov.sg, erişim tarihi: Kasım 2026): CPF birikimleri hükümetçe ihraç edilen ve güvence altına alınan SSGS'ye yatırılır; SSGS getirileri CPF faiz oranlarına eşittir; CPF faizinin GIC getirilerine bağlanması "would subject CPF members to investment market risks". ↩
11. Central Provident Fund Board, "What are CPF monies invested in?" (cpf.gov.sg, erişim tarihi: Kasım 2026): yüzde 2,5 (OA) ve yüzde 4 (SA/MA/RA) taban oranlar; yüzde 2'ye kadar ek faiz; 55 yaş ve üzerindeki üyeler için yüzde 6'ya, 55 yaş altındakiler için yüzde 5'e kadar. GIC, "FAQs" (gic.com.sg, erişim tarihi: Kasım 2026): CPF parası doğrudan GIC'ye aktarılmaz, ancak SSGS gelirleri GIC'nin yönettiği fonların kaynaklarından biridir. Central Provident Fund Board, "What are CPF monies invested in?": SSGS gelirleri diğer devlet fonlarıyla birleştirilir ve GIC tarafından konsolide olarak yönetilir. ↩
12. Central Provident Fund Board, "CPF statistics" (cpf.gov.sg, erişim tarihi: Kasım 2026): Haziran 2026 itibarıyla 4,3 milyon üye ve 689 milyar dolar bakiye; Nisan–Haziran 2026 döneminde 14,4 milyar dolar katkı, konut sahipliği için 1,9 milyar dolar ve sağlık hizmetleri için 1,4 milyar dolar para çekme; Ocak–Aralık 2025 döneminde alacak kaydedilen 23,6 milyar dolar faiz. Government of Singapore, *White Paper on the Review of Specific Aspects of the Elected Presidency*, 2016, s. 8, tablo: GSYH 71 milyar dolar (1990) ve 402 milyar

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

dolar (2015); CPF bakiyeleri 41 milyar dolar ve 300 milyar dolar; resmî döviz rezervleri 48 milyar dolar ve 351 milyar dolar; Temasek'in net portföy değeri 9 milyar dolar ve 266 milyar dolar. ↩

13. Wikipedia, "Central Provident Fund" (erişim tarihi: Kasım 2026): 1 Temmuz 2010'dan itibaren yalnızca OA'daki 20.000 doları ve SA'daki 40.000 doları aşan birikimler yatırılabilir. Central Provident Fund Board, "CPF statistics" (cpf.gov.sg, erişim tarihi: Kasım 2026): Haziran 2026 itibarıyla Olağan ve Özel Hesaplardan yatırılan 21,5 milyar dolar. ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.